

Warszawa, dnia 6 sierpnia 2021 r.

Trybunał Konstytucyjny
Al. Jana Christiana Szucha 12A
00-918 Warszawa

Wnioskodawca:

Krajowa Rada Diagnostów
Laboratoryjnych Krajowej Izby
Diagnostów Laboratoryjnych
z siedzibą w Warszawie
ul. Konopacka 4
03-428 Warszawa

Zastępowana przez:

adw. dr Macieja Niezabitowskiego
Kancelaria Adwokacka
ul. Wilcza 29a lok. 7
00-544 Warszawa
adres do doręczeń j.w.

r. pr. Jarosława Kamińskiego

Kancelaria Radcy Prawnego
ul. Bogusławskiego 19 lok. 35
00-923 Warszawa
adres do doręczeń j.w.

Uczestnicy postępowania:

1. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
2. Prokurator Generalny

Sygn. akt K 10/20

Odpowiedź na stanowisko Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Działając w imieniu Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, stanowiącej statutowy organ Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych utworzonej na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy

z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 849), zwanej dalej „ustawą o diagnostyce laboratoryjnej”, na podstawie Uchwały Nr 64/V/2019 Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 13 września 2019 roku w sprawie skierowania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego w przedmiocie zgodności przepisów ustawy o diagnostyce laboratoryjnej obligujących diagnostę laboratoryjnego do opłacenia z własnych środków szkolenia specjalizacyjnego oraz Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego Diagnostów Laboratoryjnych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78 poz. 483, z późn. zm.), zwanej dalej „Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej”, oraz udzielonych pełnomocnictw odpowiadamy na stanowisko Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Niniejsze i kolejne już w sprawie pismo zostaje złożone na podstawie art. 46 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2393) i podyktowane jest koniecznością odniesienia się do argumentacji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. W załączeniu zostają również przedłożone cztery odpisy niniejszego pisma dla doręczenia ich przez Trybunał uczestnikom postępowania stosownie do art. 58 ust. 2 w/w ustawy oraz w zw. z § 72 ust. 3 Uchwały Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie Regulaminu Trybunału Konstytucyjnego (M.P. z 2017 r., poz. 767).

Zgodnie ze stanowiskiem Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej art. art. 30a ust. 2 ustawy o diagnostyce laboratoryjnej jest zgodny art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a w pozostałym zakresie postępowanie powinno zostać umorzone.

Z takim stanowiskiem nie sposób się zgodzić. Zauważyć należy, że Sejm Rzeczypospolitej Polskiej argumentuje, że skoro zakwestionowany art. 30a ust. 2 ustawy o diagnostyce laboratoryjnej normuje kwestie opłaty za szkolenie specjalizacyjne diagnostów laboratoryjnych związane z podyplomowym podnoszeniem umiejętności zawodowych, to stwierdzić należy, iż mi. 70 ust. 4 Konstytucji RP nie jest adekwatnym wzorcem kontroli w niniejszej sprawie. Twierdzenie takie jest nieprawidłowe.

Jak bowiem wskazuje się w istocie prawa do nauki jest „możliwość zdobywania wiedzy, kształcenia prowadzonego w zorganizowanych formach, w sposób regularny i ciągły, obejmującego najpierw kanon podstawowy wiadomości ogólnych, a następnie umożliwiającego uzyskiwanie pogłębionej wiedzy specjalistycznej”¹. Samo prawo do nauki definiowane jest jako „prawo do poznania przez jednostkę tego, co jest już znane

¹ A. Łopatka, *Jednostka. Jej prawa człowieka*, Warszawa 2002, s. 231, za: J. Oniszczyk, *Wolności i prawa socjalne oraz orzecznictwo konstytucyjne*, Warszawa 2005, s. s. 291.

ludzkości”². Takie szerokie ujęcie prawa do nauki ma istotne znaczenie w przedmiotowej sprawie. Ponadto analiza art. 70 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, że w celu określenia faktycznych obowiązków władzy publicznej wynikających z brzmienia tego przepisu istotne znaczenie będzie miało zdefiniowanie takich pojęć jak powszechność i równość. Otóż pojęcie powszechności będzie zdecydowanie tyczyć się zarówno osób objętych obowiązkiem szkolnym, jak również tych osób, które przekroczyły granicę wieku obowiązku szkolnego, ale chcą kontynuować czy podjąć kształcenie na wyższym, kolejnym szczeblu edukacji. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej nie daje bowiem podstaw do ograniczenia powszechności dostępu do nauki jedynie do osób objętych obowiązkiem szkolnym, bowiem art. 70 gwarantuje to prawo również osobom dorosłym.³

Art. 70 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, że władze publiczne zapewniają obywatelom nie tylko powszechny, ale i równy dostęp do wykształcenia. Owa równość z art. 70 ust. 4 stanowi uszczegółowienie ogólnej zasady równości określonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W istocie owa równość oznacza, że każdy powinien mieć jednakową szansę na podjęcie nauki w ramach edukacji na każdym szczeblu i każdego typu, a w szczególności zakazane jest wszelkie prawne różnicowanie o charakterze dyskryminacyjnym. Wynika to nie tylko z konieczności nie dyskryminacji, ale również z faktu, że prawo do nauki musi być ponadto postrzegane w kategoriach dobra społecznego. Warunki pozwalające na urzeczywistnienie tego prawa stanowią nie tylko prawo jednostki, ale stanowią warunek rozwoju społeczeństwa i pełnego uczestnictwa jednostki w życiu społecznym⁴. Z tego względu nieuprawnionym jest twierdzenie podnoszone przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie, z którym niewłaściwym byłoby uznanie, że poziom kształcenia specjalizacyjnego niejako wymyka się ogólnym regułom ustalonym przez konstytucyjne uprawnienia jednostki. W ramach systemu uregulowania dotyczące roli i pozycji lekarza i diagnosty laboratoryjnego oraz systemu ich kształcenia zostały uregulowane w sposób dyskryminujący dla diagnostów laboratoryjnych.

Odnosząc się do merytorycznej części stanowiska należy zauważyć, że w istocie Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podobnie jak wcześniej Prokurator Generalny dostrzega w istocie fakt nierównego traktowania zawodów medycznych. Wywodzi natomiast, że w analizowanym przypadku istnieje prawnie sankcjonowana dopuszczalność nierównego traktowania. Podobnie też

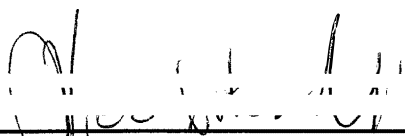
² L. Garlicki (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, tom III, uwagi do art. 70, Warszawa 2003.

³ S. Jarosz-Żukowska, Ł. Żukowski, *Prawo do nauki i jego gwarancje*, [w:] *Realizacja i ochrona konstytucyjnych wolności i praw jednostki w polskim porządku prawnym*, red. M. Jabłoński, Wrocław 2014, s. 650.

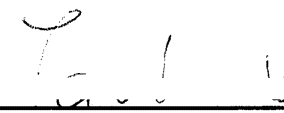
⁴ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2007 r., sygn. akt U 5/06.

poszukując argumentów na poparcie swojego stanowiska wskazuje, że lekarze mają obowiązek uzyskania tytułu specjalisty, aby wykonywać swój zawód. Podnieść jednak należy ponownie, że lekarze mają analogiczne, jak diagnosty laboratoryjni wyłącznie prawo, a nie obowiązek kształcenia specjalizacyjnego, a uzyskanie tytułu specjalisty przez lekarza nie stanowi warunku *sine qua non* do udzielania świadczeń zdrowotnych. Skoro zatem wykonywanie zawodu lekarza nie jest uzależnione od posiadania tytułu specjalisty w danej dziedzinie, natomiast stanowi jedynie fakultatywną drogę w obszarze podnoszenia kwalifikacji zawodowych, analogiczne, jak ma to miejsce w przypadku osób wykonujących zawód diagnosty laboratoryjnego to różnicowanie w tym względzie obu zawodów nie jest uprawnione.

Konkludując stanowisko Marszałka Sejmu jest nieprawidłowe, a zróżnicowanie uprawnień diagnostów laboratoryjnych i lekarzy jest nieuprawnione i niezgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Zważywszy na powyższe, wnosimy o merytoryczne rozpoznanie wniosku wnosząc, jak w jego treści.

dr n. prawn. Maciej Niezabitowski
Adwokat

Jarosław Kamiński
Radca prawny

Odpisy pisma (4 szt.).